36. številka. Ljubljana, v ponedeljek 15. februvarja. XIX. leto, 1886.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Lex Scharschmid.

Na Dunaji, 12. februvarja.

„Lex Scharschmid“ je pri razgovorih državnih poslancev vedno še stalni thema. Prva razburjenost se je sicer nekoliko polegla, ali vender je desnica složna v tem, da zavrže načrt jezikovnega zakona, predložen po nemško-avstrijskem klubu. Samo po sebi se umeje, da so naši slovenski poslanci v tem oziru popolnem jednih mislij s svojimi tovariši z desnice, navzlic temu, da je jeden ali drugi paragraf na prvi pogled še dokaj zapeljiv za trpina Slovenca zlasti na Koroškem, v Trstu in Istri, kjer je slovenski živelj dosihmal z zvezanimi rokami izročen brutalnemu nasprotniku. Vender slepi bi morali biti, da ne bi spoznali limanice, na kojo vabi lokavi tičar svoje kaline! Že §. 3., po katerem se nemščina kot učni jezik na ljudskih šolah povsod uvaja, kjer to zahteva šolska občina, že ta paragraf osvetljuje ves položaj, in ni se bati, da bi predlagatelj Scharschmid, ali prav za prav prekanjeni Chlumetzky, ki se skriva za gospodom baronom, koga naših ujel v svoje zanjke!

V toliko so se pač spremenili nazori desničarjev, da se Scharschmidov zakon ne utegne pokopati že pri prvem branji, temveč da se izroči posebnemu odseku. Čehi se sicer še nekako protivijo, ali udali se bodo naposled tudi oni. Kaj je prouzročilo ta prevrat? Niti pretirana delikatnost, da ne gre a limine odbacniti predlog, stavljen po tako mnogoštevilni manjšini, niti ozir na vlado, koja želi in želeti mora, da se jedenkrat poravnajo prepiri mej raznimi narodi, temveč spoznanje, da preje ne bode miru v naši državi, predno se zakonitim potom ne uredijo pravne razmere posameznih deželnih jezikov. Kaj nam koristijo odredbe Taaffejevega ministerstva, katere uradniki na Štajerskem in Koroškem smehljajoč se v papirni koš mečejo, češ, saj to ni zakon?! Sedmo leto že obstoji sedanja vladna sistema, katero tudi zastopniki slovenskega naroda podpirajo s priznanja vredno požrtvovalnostjo, in vender je položaj slovenskega prebivalstva po vseh deželah, Kranjsko deloma izimši, dandanes bolj neugoden nego kedaj, bolj mučen celo nego pod Giskro. Ako hočemo za ista jeziku svojemu in narodni individualnosti slovenski varno zavetje prirediti v naši državi, kateri Slovani zvesto služijo že toliko stoletij, potem moramo delati na to, da se naše jezikovne pravice branijo ne le z ominoznim, po vsem nedoločenim §. 19. tem. zak., temveč s preciznimi nadrobnimi zakonskimi določbami. Da se v to svrho ne moremo posluževati Schaschmidovega predloga, narekovanega po nemškoliberalnem šovinizmu, v tem so baje jedini vsi razsodni slovanski domoljubi. Tudi s posameznimi amendementi se tu nič ne opravi. „Lex Scharschmid“ mora pasti, kajti sedanja večina odločuje v zbornici. Ali baš iz odsekovih obravnav utegne se izcimiti načrt nove postave prešinjen z drugim duhom ter nameravajoč na zakoniti podstavi osigurati veljavnost deželnih jezikov v vseh pojavih javnega življenja. Če so poslanci naši odločni dovolj, da porabijo to priliko v to svrho, — potem naj svobodno izroče kukavičino jajce Scharschmidovo posebnemu odseku. Njegova naloga bodi, skrbeti za to, da kaj tacega na dan pride, česar se gosp. predlagatelj in drugovi sigurno ne bodo radovali!

Iz državnega zbora.

Na Dunaji 12. februvarja.

Kakor rečeno koncem zadnjega poročila, dnevni red današnje seje prouzročil je dolge in žive debate. Prvi povod je došel od drugega branja predloge, tišoče se podaljšanja pristojbinskih olajšav pri konvertovanji hipotečnih terjatev po postavi od 11. junija 1881. Ta predmet je bil, kakor znano, že rešen v poslanski zbornici in sicer tako, da se ima veljava rečene postave podaljšati do srede 1886. leta ter se ob jednem vlada pozivlje, naj do tega času predloži novo osnovo, po kateri bodo pristojbinske olajšave iz rečene postave veljale tudi pri konvertovanji zasobnih zajmov. Gospodska zbornica pa tega ni potrdila, nego je sklenila, naj je postava v moči do 1888. leta, ter tudi zavrgla resolucijo, v kateri se vlada pozivlje k novi predlogi. Zategadelj je sklep došel nazaj v današnjo razpravo, v kateri sta poslanca vitez Leon in dr. Pattai govorila za prejšnje sklepe poslanske zbornice, poslanca Hevera in dr. Menger pa svetovala, podvreči se predlogu gospodske zbornice. Temu je tudi pritrdila zbornica, ker je imela le dvoje na izbero: ali odobriti predlogo, kakeršno hoče vlada, t. j. podaljšanje do konca 1888. leta in brez prememb, ali pa je ne odobriti t. j. odreči se tudi dosedanjim olajšavam; ob jednem pa je tudi odobrila resolucijo poslanca Hevere, naj vlada olajša pota, ki so potrebna za dosezanje pristojbinskih olajšav pri konvertovanji hipotečnih terjatev, ter naj zlasti uloge uradno sestavljajo davčna oblastva.

Za tem je prišla na vrsto razprava o predlogu grofa Coroninivega, da bi se verifikacija državnozborskih volitev odvzela parlamentu, a izročila posebnemu volilnemu sodišču, sestavljenemu od sodnikov vseh treh naših najviših sodišč. Predlog odličnega Goriškega poslanca vzbudil je mnogo zanimanja v parlamentarnih in pravniških krogih, mnogo se je že govorilo in pisalo zanj, mnogo tudi proti njemu, važnosti njegovi se je dal izraz tudi danes s tem, da se je lepo število govornikov dalo upisati zanj in proti njemu, da je že pri prvem branji razprava trajala dve uri, a še ni bila končana. Za nas Slovence ta stvar nema prevelicega pomena, mi z našim nedolžnim volilnim gibanjem nemamo se bati nobenega sodnika, toda v imenu pojmovne pravice glasovati bi hoteli za predlog grofa Coroninija, in sicer zategadelj, ker od verifikačnega sodišča pričakujemo več objektivne sodbe, nego-li od večine parlamenta, ki volitve pretresa, zavrača in odobruje po strankarskih svojih ozirih, ki tako pravo verifikacije, prerogativo konstitucijonalizma sebi v popularno nečast zlorablja. Tu so neposredni nagibi v pristransko presojevanje, dočim pri sodišči izven parlamenta tega ni. Le mislimo si položaj, da danes ali jutri levica s svojo brutalnostjo dospe do večine in oblasti v državnem zboru, za take slučaje bi bilo verifikačno sodišče tudi politična dobrota za nas, obramba proti nemškemu nasilstvu! Tem rajši bi hoteli da Coroninijev predlog prodre, ker bi tako bil ustvarjen „praecedens“ jednakim sodiščem za volitve deželnozborske, katere sedaj Slovencem presojajo nepremične večine nemške in laške.

Grof Coronini je obrazložil svoj predlog s tistim jasnim obrazom, ki očituje prepričanje v srci in odkrito dobrohotnost. Rad bi videl, da bi se zbornica ne razburjala in ne tratila časa z verifikačnimi debatami, da bi manjšina bila zavarovana

LISTEK.

Ivan Zbogar.

Zgodovinsk roman.

Spisal Charles Nodier, poslovenil Jos. Kržišnik.)

XI.

(Dalje.)

— Ali ste ga videli, vi ste videli Ivana Zbogarja? vpraša Tonica.

— Često sem ga pritiskal v svoje naročje, ko je bil še otrok, odgovori starček. Takrat je bil še nežna in blaga duša, toliko plemenita in krasna podoba!

— Lep je bil? vsklikne gospa Albertova.

— Zakaj ne? zamrmra Lotar. Lepa zvunanjost je izraz lepe duše; in kako lepe duše je nesreča že premenila, vshujšala, pokvarila! Koliko dece je bilo ponos svojih mater, kateri so postali izvrg ali groza sveta! Satan je bil še na večer pred svojim padom najkrasnejši angel. Toda, nadaljuje glasneje, poznali ste ga li tudi priletnejšega?

Do desetih ali dvanajstih let, pravi stari Dalmatinec, in nekaj časa prej postal je bil sanjarsk in samoto ljubeč. Vedno mislim, da bi ga izpoznal, če bi se kedaj sešla z njim.

— Bog vas čuvaj, da bi ga izpoznali na morišči! To trenotje bi bilo jednako grozno za vas in zanj . . . zanj, ker bi mu obudilo spomine na srečno mladost, katere obetanja je postavil na laž in katera ga morebiti sedaj najbolj muči!

Zares, deje Tonica, vi ste tako ustvarjeni, da preradi sumnite takšna čuvstva v drugih. Vi ne mislite, da jih je moral Ivanu Zbogarju utujiti sam učinek njegovih običajev, in da bi jih njegova podla in omadeževana duša več ne umela, če je res, kakor se trdi, da jih je kedaj umela!

Lotar se sladko nasmehne Tonici; potem se obrne proti drugim osobam zbrane družbe ter nagovori baš prej pripovedujočega starčka:

— Kako je krivec nesrečen na zemlji, pravi z glavo majoč, ker ga zaničujo take duše, ne da bi mu ostalo kako sredstvo, da bi se jim opravičil ali vsaj vznežil njih strogo mnenje. Zdi se jim nekak monstrum, katerega je divja trma njegove usode postavila povse izven narave in kateri nema nič človeškega na sebi. Vržen je v vrsto živočih le zato, da je straši in da umre. Ta nesrečnik ni imel roditeljev, on ni imel prijateljev. Njemu srca ni nikoli navdalo čuvstvo globoke žalosti, videčemu nesrečnika, kakeršen je on. Suho mu oko zapiralo se je v sen ob bedečem in plačočem siromaštvi. Bože veliki! da bi mi takšno mnenje shujšalo že sicer toliko žalostni red človeške družbe! Ah! raje verujem, da se slabo mnenje moti, raje verujem, na ogorčenje ranjenega srca, na nasprotovanje plemenitega, a brezusmiljenega samoljubja, upršega se proti vsemu, kar mu je mrzelo, ter krčečega si krvav pot mej ljudmi, da se da razpoznati ter ostavi za seboj sled.

— I jaz sem to mislila, pravi Tonica, približavši se ganjena Lotarju ter opiraje svojo roko na njegovo ramo.

— Misel Toničina je vedno, nadaljuje on, razodetje božje. Kar se dostaje mene, umel sem dobro, čutil sem često, s koliko bridkostjo mogo opojiti trdovoljno dušo bede človeške družbe; jaz umevam besnenje, katero sama strast po dobrem včasih vzbuja v ognjevitem in nepremišljenem srci. So ljudje, burni iz razsodnosti, viharni radi koristi; a njih potuhneno navdušenje ne preseneti ni mojega duha ni mojega usmiljenja; a če najdem po-

proti večini, da bi parlamentarizem bil povzdignen v časti; dokazoval je, da je verifikacija posel sodnikov, da je to že v Angliji in na Ogerskem, da bi sodišče, sestavljeno od treh najviših sodišč, imelo več zaupanja, da je nepristransko, nego-li politični zbor. Če tudi se desnica koncem govora ni pridružila glasni pohvali na levici, vender je čutila utemeljevanja dobri utis.

Poslanec **Jaques** kot sopredlagatelj je predmet pojasnjeval s stališča teoretiško-pravniškega ter poudarjal, da bi zlasti pravniki izmej poslancev morali podpirati tak predlog. Brez potrebe je v svojem govoru poslance mučil z volilnimi slučaji v Dalmaciji, Galiciji in v gorenje-avstrijskem velikem posestvu.

Z desnice je govoril jedini poslanec **Hausner** in sicer, kakor se čuje, na željo poljskega kluba. Iz znanih uzrokov to ni moglo napraviti dobrega utisa. A vsebina njegovega govora bila je po tem, da je vzbudila burno pohvalo na desnici. Ne zavoljo tega, ker je jako trdo pobijal Coroninijev predlog, nego zavoljo pasusa, v katerem je odgovarjal velesilovitosti kneza Bismarcka proti Poljakom. Dejal je, da Coroninijev predlog podkopuje pravice representativnega sistema. „Do zadnjih dni bi se moglo misliti, da je pretirano, ako se bojim nevarnosti za parlamentarizem, toda po onem žalostno-slavnem govoru, ki je povsodi tam, kjer se pravica in svoboda še nista premenili v prazne besede vzbudil čudenje in strmenje; po onem govoru, ki ni le najdiv.eje sovraštvo narodno iz sebe bljuval, marveč tudi narodovo zastopstvo, katero si je bil največji narod v Evropi s svojo krvjo priboril in zaslužil, na vse strani ponižal in osramotil; po govoru onega moža, ki za besedami prihaja tudi vedno s svojimi dejanji, nijeden objektivnih ne more več prezreti in zanikati, kakšne nevarnosti pretijo konstitucijonalizmu“. Levica je razjarjena protestovala.

Odličnemu poljskemu govorniku je odgovarjal levičar dr. **Menger**, ki proti Hausnerju ni imel veliko sreče, kolikor se tiče Bismarcka, ker so nekatere njegove opomnje celo njegove kolege v nemškem klubu v smeh silile, na drugi strani pa je vender imel nekaj drastičnih dokazov za nepravilnosti pri volitvenih verifikacijah.

Ko je bil dr. **Kronawetter** kot demokrat razvil svoje nazore proti predlogu, preložila se je debata do prihodnje seje, v torek, ko bode kot generalni govornik govoril za predlog dr. Pickert. Predlog se bode oddal odseku; a tudi bode pokopan po besedah Hausnerjevih. Če bode res, potisnila bode to srednjo stranko Coroninijevo še bliže levice.

Deželni zbor kranjski.

(XVII. seja dne 20. januarja 1886.)

(Dalje.)

Poslanec dr. **Dolenec** poroča v imenu posebnega odseka o postavnem načrtu o razdelitvi skupnih zemljišč in urejevanji zadevnih pravic glede skupnega užitka in oskrbovanja in o postavnem načrtu o sestavi deželne komisije glede zlaganja gozdov in arondiranja gozdnih mej in nasvetuje, da naj se zbor nikakor ne spušča v razpravo teh postav, in to zategadelj, ker vladi ni bilo mogoče predložiti o pravem času slovenskega teksta dotičnih postavnih načrtov. Postavni načrti pa so jako važni in potrebni, zato se naprosi vlada, da ta postavna načrta predloži pred začetkom prihodnjega zasedanja deželnemu zboru.

Baron **Schwegel** pravi, da zavoljo tega, ker ni slovenskega teksta, bi se vse jedno vzela postavna načrta v pretres. Kolikokrat se je to že zgodilo, tako n. pr. se je postavni načrt o uravnavi Trebišče tudi le v nemškem tekstu obravnaval in pozneje preskrbela slovenska prestava. Postave te so ljudstvu jako potrebne, tedaj naj bi se vzele, četudi je tekst le nemški takoj, v pretres.

Poslanec **Detela** pravi, da se postava zato ni pretresala, ker ni bilo slovenskega teksta, ki je po postavi z dne 20. dec. 1869 ravno tako avtentičen, kakor nemški tekst. Odsek bil je pripravljen postavo pretresati, dokler je mislil, da bode vlada predložila i slovenski tekst, a ko je zvedel, da to vladi ni mogoče, je sklenil, da se postava ne obravnava. Sploh pa baron Schwegel s svojimi predlogi sam pravi, da se postava ne more obravnavati, ker je rešiti prej še mnogo vprašanj.

Poročevalec dr. **Dolenec** pravi, da je tudi on popolnem uverjen o važnosti postave, katero je zahteval že ranjki dr. Toman v deželnem zboru. Ko bi imeli slovenski tekst, gotovo bi se bila postava obravnavala in sklenila. Da pa mora biti slovenski tekst, kaže se iz izjave zastopnika cesarske vlade, pred večjimi leti že izražene v kranjskem deželnem zboru, katera izjava slove: „Uebersetzungen können nicht Gegenstand der Vorlage an S. Majestät sein, sondern nur vom Landtage beschlossene Gesetzestexte“. Govornik potem prav dovtipno smeši barona Schwegelna pomisleke in strahove itd. glede nove postave. Aparata ne bode takega, kakor si ga g. baron predstavlja, vsa stvar bode jako jednostavna. Lokalni komisar in njegov pisar bodeta hodila od kraja do kraja, in ko bodo ljudje uvideli korist, pojde stvar prav gladko. Take postave so vsprejele že druge dežele, tako je bila v moravskem deželnem zboru vsprejeta v jedni seji brez debate, vsprejela se bode v prihodnjem zasedanji tudi pri nas, izpeljava pa ne bode imela nikakeršnih težav. Predlogi barona Schwegelna, naj se torej ne vsprejmo.

Pri glasovanji vsprejme se odsekov predlog, da se postavni načrti ne obravnavajo, predlogi barona Schwegelna pa se odklonijo.

V imenu finančnega odseka poroča poslanec **Kersnik** o povekšanji letnega doneska za stanovitno nastanovanje vojakov v Ljubljani in nasvetuje:

a) Deželni odbor se pooblaščuje skleniti v smislu deželnozborskega sklepa iz XI. seje dne 3. okt. 1882 z mestno občino Ljubljansko v slučaji zidanja vojašnice pogodbo na podlagi najvišje pavšalne subvencije letnih 4000 gld.;

b) ko bi ne bilo moč pogoditi se tako, naj se ravna deželni odbor po sklepih iz XI. seje 3. okt. 1882 lit. b) in c).

(Dalje prih.)

Botanični vrt in mestni zbor.

(Dalje.)

Kolike vrednosti bi bil tukaj za učečo se mladino počenši od ljudske šole do najviših razredov naših učilišč. Pridni dijaki zahajajo o poletnem času zgodaj in čez dan, kedar jim čas pripušča, v Lattermannov drevored učit se svojih nalog iz šolskih predmetov. Kako pripravno bi bilo zanje, da bi se kar mimogrede učili in vedno ponavljali nauke iz rastlinoznanstva!

Gimnazijcem, realcem in učiteljskim pripravnikom bila bi ondi knjiga prirode vedno odprta in koliko bi jim bili olajšani zrelostni izpiti! Koliko dijakov bi na ta način stalno ucepilo si in gojilo veselje do botanike za časa njihovih studij in ohranilo za poznejša leta! Tudi na učence ljudskih šol bi poučno uplivali znanstveno urejeni nasadi. Kdo ne pozna učnih uspehov nazornega nauka, ki naredi trajne utise in utrdi vedo v mladem spominu?

Je li vse to pri sedanjem botaničnem vrtu, obdanem — rekel bi skoro — s kitajskim zidom, približno mogoče? Absolutno ne. Smelo trdimo, da je mnogo ljudij v Ljubljani, ki niti za botanični vrt ne vedo, in mnogo jih celo trdi, da v svojem življenji c. kr. rastlinjaka, ki nema niti nadpisa, ali sploh neso znotraj videli, ali k večemu, da so bili le jedenkrat v njem. In kaj pa dijaki srednjih šol? Oni zahajajo v ta vrt samo v istem letu, ko je v šolskem redu na vrsti rastlinoslovje, in še takrat redkokedaj, kar je neovrgljiva resnica. Ko imajo dijaki ta predmet za hrbtom, ne zmenijo se več za vrt, in kaj bi ne? Vsakdo je vesel, da opravi svoje vsakdanje šolske dolžnosti. Da bi se dijaki še za kaj izven šolskega reda zanimali, to jim ne pride na misel.

Umeje se, da tudi potem ne bodo vsi šolarji postali rastlinoslovci, ko bode znanstven rastlinjak pod Tivoli; a v obče pa se more reči, da bode dobrodejno uplival na napredek v tej stroki. Mlado in staro se bode zanimalo za nasade in koliko več bode med ljudstvom rastlinske terminologije mimo zdaj, ko priprost človek rastoče zelenje imenuje „travo“ in cvetje sploh „rože“. Rastlinjak bode poučeval ljudi in jih seznanjal s strupenimi, kmetijskimi, zdravilnimi, gospodarskimi in kupčijskimi rastlinami.

Vsi mestni nasadi so zdaj le estêtičnega pomena, a potem bode javni, vsem ljudem pristopni vrt mestu ne samo v največjo krasoto, temveč tudi v pospeh znanosti in omiki. Zanj se bodo mestni davkoplačevalci zanimali, dočim sedaj morebiti marsikdo po vsem ne odobruje velikih troškov za vrtne nasade, namenjene samo okrašenju mestnih sprehajališč.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 15. februvarja.

Moravski deželni odbor posvetoval se je te dni o predlogu dr. Šroma o volilnej reformi in predlogu Helceleta o upeljavi okrajnih zastopstev. Ta dva predloga se nesta bila rešila v zadnjem zasedanji in izročila se deželnemu odboru. Dr. Šrom in dr. Fanderlik predlagala sta, da bi deželni zbor še dalje poizvedoval in izdelal novo predlogo. Večina deželnega odbora se je pa izrekla, da se neče več baviti s to stvarjo.

Vnanje države.

Srbsko-bolgarska mirovna pogajanja napredujejo tako počasi, da se že velevlasti bavijo z vprašanjem, bode li treba podaljšati premirje. Vse

---

štene namero v drzovitem dejanji, neobičajnem ali divjem, takoj sem pripravljen, postati pomagač onega, kateri je je storil, naj bi mu bila pravica tudi že namenila smrt.

Tonica potegne z nekako grozo roko nazaj. Lotar jo prime za njo.

— Človek je bil prej v tem zelo različnem stanji in prinesel je v svoje drugo stanje nekatere spomine na prvotno; in vselej, kedar veliko politično vzrujanje nagiblje družbo v naravno stanje, zastrmoglavi vanjo z neverjetnim žarom, ker njegova organizacija hrepeni po njem ter ga dovaja vedno z neustavno oblastjo do najvišje možne stopinje svobode. To čuvstvo more biti po svojih posledicah strašno, a ono je zvezano s človeško naravo ter je v človeki samem vedno blago in ganljivo. To je še vse drugače nego v teh družbah, v katerih mi živimo, v izprijenih družbah, koder oblastvo, za nekoliko časa v rokah majočih se naredeb, katere imajo le še pravico časa ali pravico smelosti, grozi pasti vsak čas iz rok drzosti ter postati delež najposlednejšega bednika.

Eh kaj! kedar dospeje kak narod do tega; kedar ga iztrga starim nravom in starim zakonom nepremožna sila, kedar, negotov v svojem bistvovanji, uspava smrtno svojo grozo v naročji potuhnenih glumačev, gladečih ga, da bi pododovali za njim poslednje cape; kedar se družba, tako blizka svojej pogubi, malo da ne opira mej zlemi ljudmi samo na korist, a mej poštenjaki samo na nekaka zamirajoča moralna pravila: da bi bilo tedaj prepovedano čvrstemu možu, nahajajočemu v sebi in v svojem impulzi, s kojim more razvneti in vspodbosti druge, poroštvo, jedino poroštvo pravice človeštva . . . da bi mu bilo zabranjeno, zbrati vse svoje moči proti začinajočej se rušitvi, proti prodirajočej smrti! Vem, da se tak mož nikakor ne zboji navadnih družeb prapora. Te ga bodo zametale, ker jim bode govoril nerazumet in njim neumeven jezik. Da je služi, mora se odločiti od njih, in napovedana jim vojska je prvo poroštvo nezavisnosti, katero najdo kedaj pod njegovim pokroviteljstvom, kedar se roka, vzdržajoča državo, do cela umakne. Potem postano ti zaničevani razbojniki, katere prezirajo ter se jih zgražajo, njih soditelji in njih morišča promene se v oltarje.

To ni nikako protislovje, nadaljuje Lotar, to nam dokazuje zgodovina, to se opira ob vzglede vseh vekov. Kdo ne razvida naravni in dobrodejni red stvarstva v duhi prenovljenja, kateri se javlja konec vsake civilizacije ter jo pokonča, da jo pomladi, ker narodi se samo na ta način pomlajajo, vsaj če verjamemo izkustvu. In vi verujete v Providnost, in usojate se grajati nje sredstva! Če ognjenik razgnoji zemljo, pokrivši vam poljane s kadečo se lavo, govorite, da je Bog tako hotel; a tega ne verujete, da je Bog dal poseben nalog tem krvolivnim in grozodejnim ljudem, razdirajočim podpore socijalnega živenja, da na njih mesto postavijo zdrave! Pomislite, kaki ljudje so osnovali nove družbe, da so bili oni razbojniki, kakor so ti, katere obsojate! Kdo je bil, vprašam vas, oni Tezej, Piritoj, Romul, kateri so barbarsko dobo preveli v junačko dobo ter jej načelovali; kdo je bil Herkulej sam, čegar ime so slabotniki čestili, ker je bil najstrašnejši sovražnik mogočnikom, kateri se je srdil le kraljem in bogovom? Svečeniki so posvetili spomin njegovih del ter ga vsprijeli mej bogove, če prav je bil pankrt, razbojnik, morilec in samomorec. Videl sem, potujoč v Atene, goro, na katerej so bili postavili Marta pred sodišče radi umora.

(Dalje prih.)

vlasti so v tem jedine, da se mora vse storiti, da se ne začne zopet vojevanje. Mirovna pogajanja najbolj zadržuje Turčija. Sprva ni bila dala svojemu zastopniku nikakega pooblastila potem mu je poslala pooblastilo v turškem jeziku, da se je zopet par dnij zamudilo, da se je pooblastilo preložilo v francoščino, in sedaj pa najedenkrat zahteva turška vlada, da naj Madjid paša pošlje v Carigrad mirovne predloge, katere hoče staviti v sporazumljenji z bolgarskim odposlancem Gešovim, v pregled ministerstvu. Jasno je, da Turčija navlašč zavlačuje mirovna pogajanja. Čemu, ne vemo. Najbrž žele v Carigradu, da velevlasti poprej odobré turško-bolgarski dogovor, nego se sklene mir s Srbijo. Da Turčija zahteva, da se jej pošljejo mirovni pogoji v pregled je tem čudneje, ker je Madjid paša nekda že bil dobil natančne instrukcije in celo nek načrt mirovnega sklepa. Misli se celo, da bode Turčija še odpoklicala Madjid pašo in odposlala mesto njega koga drugega, da le zavleče mirovna pogajanja. — Velevlasti nekda žele, da se Bolgarija zaveže pri mirovnih pogajanjih, da bode v kratkem dodelala železnico, ki bode držala iz Sofije v Srbijo, kajti boje se, da bi Turčija ne hotela dodelati zveze s Solunom, ako se poprej ne dogotovi zveza s Carigradom.

V ruskem časopisji opazuje se nek prevrat v korist **bolgarskemu** knezu. Tako se sedaj celo Katkova list poteguje za kneza in mej druzim navaja, da je knez najprej prosil Rusijo, da bi združila obe Bolgariji. Šele potem, ko mu je Rusija zanikavno odgovorila, izvršil je sam na svojo roko zjedinenje, a sedaj se lahko prizna že dovršeno dejanje. Zdaj gre še samo za to, da se knezu dokaže, da se mora ozirati na Rusijo. — Govori se, da bode knez v kratkem potoval v Carigrad in London.

V **Vzhodnji Rumeliji** bilo je več taborov, na katerih so se sklepale resolucije, da bi se turško-bolgarski dogovor predložil zboru vzhodno rumelijskih veljakov v pregled. Karavelov se nekda brani ustreči tej želji bolgarskega naroda.

Milanov prestol ne stoji posebno trdno. Kraljevo postopanje ni po volji **srbskega** naroda. Število kraljevih nasprotnikov se množi, četudi se ne upajo prav pokazati. Vse to pa ve tudi sedanja vlada in zategadelj vse gleda z neko nezauplivostjo. Posebno srbske državnike bôde v oči, da so v Rusiji tako slovesno vsprejeli kneza Nikito. Bojé se, da Rusija dela na to, da knez črnogorski ali pa njegov zet Karadjordjević pride na srbski prestol. To je uzrok, da so iztirali črnogorskega naučnega ministra Pavlovića, ko je jedva prišel v Beligrad. Sklepali so namreč, da je prišel agitovat za črnogorskega kneza in se hotel pred vsem dogovoriti z ruskim zastopnikom, kako bi bilo možno izpodriniti Milana. To je dalo povod govorici, da je črnogorski minister obiskal ruskega zastopnika in se dolgo razgovarjal ž njim, kar pa ni res. Pri nekej soireé-i je ruski ministerski rezident odločno izjavil, da niti ne pozna Pavlovića. Ko bi se pa bil pri njem oglasil, bil bi ga pa z veseljem vsprejel, ker je njegova naloga varovati Črnogorce. Iz diplomatične etikete in zaradi prijateljstva mej Rusijo in Črnogoro, katere vladar je baš sedaj gost njegovega najvišjega gospoda, priredil bi bil njemu na čast velik obed in povabil ministre in diplomate. Tedaj vse je izmišljeno, kar so časniki pisali o občevanji črnogorskega ministra z ruskim zastopnikom. Najbrž je tudi ravno tako malo osnovano, da je tajnik bolgarskega konzulata v Bukureštu, Penković, bil nedavno jeden teden v Semlinu ter je po noči odhajal v Beligrad, kjer se je dogovarjal z več osobami. — V srbskih vladnih krogih vlada veliko navdušenje za Ogre. Tako omenja vladni list „Videlo“, kako so baš Madjarji simpatizovali s Srbi za srbsko-bolgarske vojne, kar srbski narod nikdar pozabil ne bode. V Belemgradu osnoval se je poseben odbor, katerega namen je, osnovati posebno legijo madjarskih prostovoljcev, ko bi se zopet začela vojna. Častniki dobivali bi isto plačo, kakor jo dobivajo domaći srbski častniki, razen tega pa še slednji 500 frankov za opravo. Častnikov bilo bi 13 in sicer 1 major, 4 stotniki, 4 nadporočniki in 4 poročniki. Nadalje bi bilo v tej legiji 5 narednikov, 16 desetnikov, 96 poddesetnikov in 900 prostakov. Narednikí dobivali bi po 66, desetniki po 40 in poddesetniki po 30 frankov na mesec, prostaki pa po 80 par na dan. Za to legijo se bodo osnovala posebna kuhinja in pekarija. Ti madjarski prostovoljci bodo prisegli v madjarščini. Denar za vzdrževanje legije se bode nabral. Dosedaj je nekda v ta namen že nabranih 70.000 frankov. Dotični odbor je dosedaj objavil v madjarskih listih oklic, v katerem prosi madjarski narod, zlasti plemstvo, da bi z darovi podpiralo osnovo madjarske legije. Res daleč so prišli že Srbi, ali prav za prav le srbski naprednjaki, da se že bratijo z Madjari, največjimi sovražniki vsega slovanskega. So li v Belemgradu že pozabili, da so se baš oni viteški Madjari v zadnji srbsko-turški vojni kot prostovoljci bojevali proti Srbom? Avstrijski poslanik v Belemgradu odpotoval je v petek na Dunaj. Kakor se misli, bode cesarju in ministru vnanjih zadev poročal o položaji v Srbiji. Nekateri listi pa hočejo vedeti, da je grof Khevenhüller odpotoval na Dunaj, zaradi slabega zdravja, da vpraša za svet Dunajske zdravnike. Pa vsaj ni kaka diplomatična bolezen?

Dobre odnošaje mej **Rusijo** in **Turčijo** utegnejo motiti razmere v Aziji. Mohamedovski roparji so napali več vasij Karskega okraja. Generalni gubernator Dondukov Korsakov je to poročil v Peterburg. Ruska vlada je takoj poslala noto turškej vladi, v katerej odločno zahteva, da se takoj odpošlje rusko-turška komisija na lice mesta.

Vse kaže, da bode **Rusija** začela strožje postopati z inozemci, zlasti Nemci. To je odgovor ruske vlade na iztiranja Poljakov. Kakor novejša poročila javljajo, bodo inozemci izključeni od javnih dražeb, zalaganj in od državnih podjetij. — Poslednji čas se je v Rusiji marsikaj ukrenilo za porusenje Poljakov. Posebno generalni gubernatorji Gurko, Drentelen in Kohanov, so vsak čas predlagali kake nove naredbe proti Poljakom, zlasti iztiranja Poljakov iz Nemčije spodbujala so te tri generalne gubernatorje k protipoljskemu postopanju. Zadnje dni so tudi predlagali nekatere take naredbe. Car pa njih nasvetom ni pritrdil, ko sta mu veliki knez Mihael in grof Tolstoj odsvetovala strožje postopanje proti Poljakom. Gurko je nekda predlagal, da se premeni Varšavski zemljiški kreditni zavod v podružnico ruske plemenitaške banke. Poslednja bi potem kupovala poljska zemljišča in je naseljevala z Rusi. — Aksakovljevega mrtvaškega sprevoda udeležilo se je jako mnogo naroda. Društva in korporacije iz raznih krajev Rusije poslala so deputacije. Na izredno željo pokojnikovo se je pogreb vršil brez vnanjega blešča. Rakvo nosili so prijatelji pokojnika. Pokopan je bil v Sergejevskem samostanu sv. Trojice blizu Moskve.

Kakor smo že povedali, sir Carles Dilke ni ustopil v novo **angleško** ministerstvo, ker je bil zamotan v neko kazensko pravdo, katera se vrši proti njemu in proti neki dami zaradi prešestva. Ta pravda je zanj ugodno izpala, državni pravnik je umaknil zatožbo proti njemu mej obravnavo. Sedaj se pa govori, da Dilke prevzame ministerstvo vnanjih zadev, sedanji minister vnanjih zadev, lord Rosebery bi pa postal minister kolonij. — V Westminsterski Palace-hotelu bil je shod Angležev in Škotov, kateri načeloma odobravajo osnovo irskega parlamenta. Temu shodu je predsedoval lord Ashburnham. Govorila sta člana spodnje zbornice Cowen in Justin Mac Carthr. Shod je sklenil, da se v Angliji osnuje britansko Homerule društvo, katero bi podpiralo irsko težnje.

Dopisi.

Iz Zagreba 10. februvarja. [Izviren dopis.] Po dvanajstdnevnem zasedanji zaključen je sabor trojedne kraljevine. Glavna svrha temu zasedanju bilo je votiranja budgeta za l. 1886. Kakor je že običaj pri budgetnih debatah, razprostrla je opozicija tudi v tem zasedanji pritožbe in žalostno stanje dežele pred sabor. Ali kaj to koristi? Naj opozicijonalni govornik še tako lepo govori, naj svoje navode še tako temeljito dokaže, večina ga ne sluša in glasuje z vlado „durch dick und dünn“. Največjo pozornost probudila je v tem zasedanji interpelacija poslanca dr. Franka glede lahkomiselnega postopanja z denarji krajiške investicijonalne zaklade pri koncesijoniranji železnice Vinkovce-Brčka. Govor dr. Franka in njegova interpelacija bila je pendant k govoru ogerskega poslanca Szabo v ogerskem saboru. Kako je tudi drugače mogoče? Saj smo jedna država z Ogerskim, pa se mora potem tudi v obeh polovicah jednako postopati. Dr. Frank ponudil se je, da dokaže svoje trditve, ako se mu prilika za to dá, in če mu ban obljubi, da bode za čas obravnave ostal na svobodi, pa da je za to tudi pripravljen odreči se svoje imunitete.

Razen tega izvoljeno je šest novih poslancev za državni sabor v Pešti. Naravno je, da so to sami članovi večine.

Grof Rihard Sermage izstopil je iz kluba centruma. Na napadanje „Agr. Ztg.“, katera je zlorado ta izstop komentovala, češ, „da centrum že propada“, odgovoril je g. grof, da je res, da je on iz stranke centruma izstopil, ali da bode zmirom glasoval s centrumom, bil on član tega kluba ali ne, dokler bode ta klub imel za svoj program nagodbo in čisto vršenje njeno z obeh stranij.

Te dni poskušale so naše tri opozicije (toliko jih imamo tukaj: namreč klub centruma, neodvisna narodna stranka in Starčevićijanci), da se združé v jedno. Žalibože ni se to dogodilo. Navstala so nekatera nasprotstva, pri katerih nobena stranka ni hotela odjenjati, tako se je cela lepa misel raztepla. No, kar ni, pa še bo.

V stvari dr. D. Starčevića in njegovega druga Gržanića naložil je bil stol sedmorice kraljevemu sudbenemu stolu v Zagrebu, da mu precej pošlje potrebne spise, posebno pa zapisnik o preslušanji dr. Tuškana in pa saborski poslovnik. Kraljevi sudbeni stol se je tej želji, kolikor mu je bilo mogoče, tudi precej odzval. Zjutraj ob 9. uri dobil je nalog od stola sedmorice, a ob 10. uri že je bil zapisnik dr. Tuškana odpravljen stolu sedmorice. Glede saborskega poslovnika obrnil se je pa sudbeni stol na prvosedstvo sabora. No preteklo je že teden dnij in g. predsednik sabora, Hrvat, še ni poslal poslovnika. Na urgencije, katere so mu došle, odgovoril je, da mu dopis ni jasen, ker ne ve, bi li poslal samo poslovnik, ali pa tudi druge postave glede sabora. Kako more pravnik in odvetnik tako govoriti, je nepojmljivo, ali istina je. Ker je stol sedmorice videl, da od prvosedstva sabora tako brzo še ne bode dobil poslovnika, javil je kraljevemu sudbenemu stolu, da je on sam direktno zaiskal neposredno od vlade poslovnik sabora. Ker ima stol sedmorice zdaj vse potrebne spise pri sebi, nadejati se jo skoro meritorne rešitve.

Te dni bil je v Zagrebu „gradjanski ples“. Ker je bilo zabranjeno vsem uradnikom in častnikom, da se plesa udeleže, nesi videl niti jednega častnika ali pa uradnika. Zabava bila je vrlo živahna in ples, tako dobro obiskan, da se ni moglo plesati. Svirala je vatrogasna glasba Zagrebška, ker meščani za svoj ples niti vojaške godbe neso dobili. A zakaj to? vprašajo začudeni bralci „Slov. N.“ Zato, ker so ta ples priredili meščani Zagrebški, vsi zavestni Hrvatje, zato, ker je bil ta ples, ples opozicije in zato, ker bana povabili neso. Ples se je vkljub temu krasno ponesel ter služi meščanom našega stolnega mesta samo na čast in diko.

Iz Gradca 15. februvarja. (Akad. poddružnica; surovosti buršev.) Akad. poddružnica družbe sv. Cirila in Metoda imela je preteklo sredo prvo svoje redno občno zborovanje. Pri tej priliki so sijajno dokazali Hrvatje, da se v resnici čutijo brate naše; ne samo v besedi, marveč dejanstveno pokazali so tu ljubezen do naroda našega! Takega pojava bratske ljubezni ter slovanske uzajemnosti res nesmo se nadejali! Bog daj, da bi se narod naš kedaj v toliko okrepil, da bi neodvisen od tujca bratu svojemu tudi on dejanstveno srčno svojo hvaležnost izrekel Bog. uresniči nam kdaj one želje, koje mi v najskrivnejših kotičkih naših src gojimo: potem hočemo se z brati našimi boriti skupno za skupno domovino!

Razen Hrvatov ter jednega tukaj bivajočega Bolgara, pristopili so k naši poddružnici vsi tukajšnji Čehi. V kratkem času, odkar so pristopili ti gospodje k „Triglavu“, pridobili so si srčno simpatije vseh Slovencev ter Hrvatov. Pri tukajšnjih Čehih treba se nam učiti slovanske uzajemnosti ter ljubezni do domovine, pri njih, kojih gaslo se glasi: „Jaz sem Slovan z dušo, s telom!“ Ta čas, ko bode ta misel prešinjala srca vse slovanske mladine, ta čas vzkliknili bodemo iz polnih src: Sloven gre na dan, slavna prihodnjost mu vzhaja.

Veliki zbor izbral si je iz sredine Slovencev svojega predsednika in sicer stud. iur. g. A. Rogino. V odbor bili so pa voljeni gg.: podpredsednikom stud. med. Jurc Buič, tajnikom stud. iur. Josip Blaž, blagajnikom stud. med. Peter Defranceschi, tajnikovim namestnikom cand. phil. Kudlich, blagajnikovim namestnikom drd. med. V. Štěpánek. Upamo in želimo, da skoro jednoglasno voljeni odbor vse svoje moči posveti važni naši poddružnici, koja je že pri svojem rojstvu toliko vznemirjenja prouzročila!

Tu se nam zdi potrebno c. kr. oblasti opozoriti na surovosti nemškega burševstva. Slovanski dijak ni več varen pred njihovimi surovimi napadi ter se mu je zmerom nadejati nesramnega insultovanja. Javna oblastva naj tem nemškim pobalinom ob času nagajivo kri izcrpnejo, da se ne bode glasilo potem, ako bomo primorani sami braniti se: glejte, barbarski narod ter njega sinove!

Dokaz, da je temu resnica: V petek popoludne ob pol 3. uri stal je pred univerzo Hrvat, mirno beroč razna vabila. Kar nenadoma napadeta ga dva burša, ter mu prav poštene zaušnice zasolita. Ta napad je tem nesramnejši, ker je dotični Hrvat zelo slaboten ter nezmožen na take surovosti krepko odgovoriti. Če ti gospodje na pravega zadenejo, potem se je res bati izgredov. Tedaj videant consules!

Domače stvari.

— (V avdijenco k Nj. V. cesarju) bil je danes vzprejet naš rojak gosp. dr. Matija Murko, da se je zahvalil na Najvišjem odlikovanji z dovolitvijo promocije „sub summis auspiciis imperatoris.“

— (Pred upravnim sodiščem na Dunaji) bode v 25. dan t. m. javna ustna razprava o pravdi mej Velikim Ubeljskim in kranjskim deželnim odborom zastran ceste.

— (Gosp. Josip Gorup) na Reki daroval je „Dijaški kuhinji“ v Trstu 100 gld.

— (Mestni zbor Tržaški) potrdil je v svoji seji vse druge volitve, le one g. Živića v V. okraji ne, ker so se uložile proti tej volitvi reklamacije. A te reklamacije morajo biti slabo osnovane, kajti v zadnji številki „Edinosti“ priobčena je izjava desetorice, ki preklicujejo svoje podpise na protestu zoper volitev in javno trde, da so bili k podpisu prisiljeni. Druga jednaka izjava pa se napoveduje.

— (Slovensko gledališče) bilo je preteklo soboto jako slabo obiskano, čemur je iskati uzroka v tem, da je v isti večer bil tudi trgovski ples in „Sokolov“ jour-fixe. Dobro bi bilo, da bi se v bodoče izogibalo tolikej konkurenciji veselic. Predstavljala se je veseloigra „Cousin Jaques“, ki ima jako živahno dejanje in katero je g. Kalan prav dobro poslovenil. Igralo se je dobro, akoravno se je sem ter tja čutilo, da je bilo morda premalo skušenj. Gospice Nigrinova, Vrtnikova in Zvonarjeva in gospodje Kocelj, Danilo, Slobodin in Čutnik izvrševali so svoje uloge prav dobro. Kar se pa tiče manjših ulog, bi menili, da bi bil nastop fabriških delavcev mogel biti nekoliko boljši. Občinstvo bilo je s predstavo zadovoljno.

— (Zanimivo.) Najslabši razred na gimnaziji Ljubljanski je II. a, v katerem so sami Nemci, 23 po številu. Koncem baš preteklega poluletja jih je samo 10 dobilo prvi red, vsi ostali pa dvojke in trojke. Najboljši razred pa je IV. b, v katerem je 35 Slovencev.

— (Kegljačka zaveza „Edinost“) priredi v soboto, 20. dan t. m. v dvorani Ljubljanske Čitalnice plesno veselico, katere čisti dohodek je namenjen „Narodnemu domu“. Z ozirom na domoljubni namen in na živahno agitacijo, ki se je pričela za to veselico, nadejati se je mnogobrojne udeležbe in izredne zabave.

— (Včerajšnji plesni venček v Čitalnici) se ni odlikoval po prevelikem številu plesalcev, pač pa po lepih gospicah in po živahnem, vztrajnem plesanji. Za navadni društveni ples bila je včerajšnja zabava prav lepa in jako mikavna.

— (Trgovski ples) zapustil je letos nevtralna tla na starem strelišči ter se preselil v kazinsko dvorano, kjer je v soboto imel svoj „debut“. Udeležba bila je mnogobrojna, a bilo je možkih nerazmerno več, kakor dam. Ples bil je eleganten — plesalo je nad 60 parov — in jako živahen ter je trajal do ranega jutra. Izmej dostojanstvenikov bili so na plesu: deželni predsednik baron Winkler, deželni glavar grof Thurn, F. M. L. baron Reinländer, G. M. Groller, deželne sodnije predsednik Kočevar, trgovske zbornice predsednik Kušar, župan Grasselli, podžupan Petričič. Kakor čujemo, je trgovski ples za blagajnico imel jako ugoden uspeh.

— („Dolenjskih Novic“) izšla je 4. številka. Vsebina: V čem bi se lahko in bi se moralo dolenjsko vinstvo zboljšati. Piše R. Dolenc. — Vinarska in sadjarejna šola na Dolenjskem. Spisal Anton Ogulin. — Delovanje deželnega zbora z ozirom na Dolenjsko. — Posojilnica v Krškem. — Kaj je novega? — Dopisi. — Domače vesti. — Razne vesti. — „Dolenjske Novice“ stoje 1 gld. za vse leto.

— (Javno vprašanje.) Prijatelj našemu listu nam piše: Usojam se izdajatelja visečih Blaznikovih nemških koledarjev tem potom vprašati: 1. Mu li ni znana prava, že 10 let veljavna skala I. za menjice, z zakonom z dne 8. marca 1876 (v državnem zakoniku 17. marca 1876 pod št. 26) objavljena in 2. če mu je znana, zakaj že deset let vsi ti koledarji donašajo mej svet staro in neveljavno skalo I. za menjice? Znabiti je to le kaka 10letna tiskovna pomota, ka-li? Želimo, da se koledar bodoče leto poboljša.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 15. februvarja. Dr. Tonkli v budgetnem odseku interpeloval vlado glede slovenskega učnega jezika na srednjih šolah. Gautsch odgovarjal dilatorično. Vlada pričakuje učnih uspehov slovenskih paralelk na Kranjskem, predno jih dovoli za druge dežele. Če so povoljni, bode slovenski učni jezik raztegnila na druge zavode.

London 15. februvarja. Novi kabinet ima danes prvo posvetovanje. Socijalno-demokratična federacija naznanila Gladstonu pismeno, da bode prihodnjo nedeljo velik meeting, na katerem se bode vlada pozvala, da pomaga onim, ki nemajo dela.

Berolin 15. februvarja. Gosposka zbornica dobila novo cerkveno predlogo, obsezajočo več koncesij, mej njimi tudi to, da se odpravi cerkveno sodišče.

Pariz 14. februvarja. Na „Père la chaise“ bila puntarska demonstracija, vendar se mir nikjer ni kalil.

Madrid 14. februvarja. V nekem predmestji našli so zalogo patronov in vsled tega več osob zaprli.

Poslano.

Vsakdo more biti zdrav in doseči visoko starost, ako skrbi za svoje telo. Največ bolezni izvira iz krvi, tedaj je dolžnost slednjega, na to obračati največo pozornost. Našim preiskavanjem in dolgoletnim skušnjam se je posrečilo izumiti taka sredstva, katera hitro in brez zlih nasledkov čistijo kri, krepé njen pravi tok. Naša zdravilna metoda je priznana in je že bila večkrat odlikovana z redi in zlatimi kolajnami. Ozdravljamo z vspehom **bolezni, ki izvirajo iz spridene krvi (brez živega srebra), žalostne nasledke skrivnih navad,** nadalje **slabotno stanje, kožne bolezni, še tako zastarane rane, grinte, izpadanje las, trganje** in **revmatizem, vse ženske bolezni. Trakuljo** odstranimo po posebnej metodi, celo pri otrocih v malo urah. **Kilove** ozdravimo na racijonalni način z našimi po novejših metodah napravljenimi pasovi za kilove, sicer počasi ali gotovo. Prosimo pošiljati zaupna pisma z obširnim popisom bolezni s poštno znamko za odgovor. (709—11)

Privatna klinika **„Freisal“** v **Solnogradu** (Avstrija).

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
13. febr.	7. zjutraj	738·37 mm.	— 2·8° C	sl. svz.	obl.	2·0 mm.
	2. pop.	738 37 mm.	0·4° C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	738·52 mm.	— 1·8° C	sl. svz.	obl.	snega.
14. febr.	7. zjutraj	737·87 mm.	— 1·6° C	sl. zah.	snež.	
	2. pop.	737·71 mm.	3·2° C	sl. jvz.	obl.	0·00 mm.
	9. zvečer	738 20 mm.	— 1·0° C	sl. jvz.	obl.	

Srednja temperatura — 1·4° in + 0·9°, za 1·0° pod in 1·2° nad normalom.

Dunajska borza

dné 15. februvarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta		84 gld.	55 kr.
Srebrna renta		84 „	85 „
Zlata renta		113 „	50 „
5% marcna renta		102 „	25 „
Akcije narodne banke		869 „	— „
Kreditne akcije		298 „	75 „
London		126 „	50 „
Srebro		— „	— „
Napol		10 „	03½ „
C. kr. cekini		5 „	94 „
Nemške marke		61 „	85 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	128 „	— „
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	171 „	75 „
Ogrska zlata renta 4%		102 „	70 „
„ papirna renta 5%		94 „	15 „
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.		104 „	— „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	116 „	75 „
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi		126 „	50 „
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice		116 „	50 „
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice		106 „	— „
Kreditne srečke	100 gld.	177 „	50 „
Rudolfove srečke	10 „	20 „	— „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „	113 „	70 „
Trammway-društ. velj. 170 gld. a. v.		206 „	25 „

Poslano.

(3—7)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GIESSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
poznate kas najbolje okrepljujuće piće,
I kas izkušan lijek proti trajnom kašlju plućevine i želudca bolesti grikljana i proti mehurnim kataru,
HINKE MATTONIJA
Karlovi vari i Widn.

Velika partija 1 (788—133)
ostankov sukna
(po 3—4 metre), v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po poštnem povzetji, ostanek po **5 gl.**
Storch v Brnu.
Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati.
Uzorci proti pošiljatvi marke za 10 kr.

Med v satovji
à Ko. 80 kr.
Garantiran pitanec
v škatljah po 5 Ko., Ko. po **60 kr.**, škatlja 30 kr., se pošilja po pošti proti predplačilu ali povzetji.
V škafih na debelo ceneje.
OROSLAV DOLENEC,
svečar, (84—2)
v Ljubljani, Gledališke ulice.

Cvet zoper trganje
po dr. Maliču à 50 kr.,
zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, oteklino, otrple živce in kite itd. V svojem učinku je nepresegljiv in hitro ter radikalno zdravi, kar dokazuje na stotine priznanj iz najrazličnejših krogov.
Prodaja (646—16)
„LEKARNA TRNKOCZY“
zraven rotovža v Ljubljani.
Razpošilja se vsak dan po pošti.

Anchor parobrodna linija

iz Trsta v New-York naravnost.
Odhod v **1.** in **15.** dan vsakega meseca.
Veliki prvorazredni parniki te svetovznane v Avstriji jedino koncesijonirane linije vsprejemajo potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.
Potniki naj se obrnejo na **Gergolet & Pogliaco,** glavne agente, **Via dell' Arsenale štev. 2 v Trstu.**
Dobivajo se tudi vožni listki za vsa mesta Zjedinjenih držav po najnižjih cenah. (32—12)

Kri čistilni čaj.
Melbourne 1880. Odlikovan pri svetovnih razstavah. **Sydney 1879.**

Priznano za to, za kar se ponuja, in poleg tega z dovoljenjem c. kr. dvorne pisarne s sklepom z dne 7. decembra 1858 in pozneje z dne 28. marca 1861 s patentom Njega Veličastva cesarja pred ponarejanjem zavarovano, kar se še pri nobenem **domačem zdravilu** ni zgodilo. V tem slučaji gre za že dolgo časa slavnoznani

kri čistilni čaj gosp. **lekarja Wilhelm-a v Neunkirchen-u** na juž. žel., Spod. Avst.,

kateri je po tisočerih skušnjah s svojim antiartritičnim in antirevmatičnim uplivom s čistenjem krvi in sokov pri

trganji in revmatizmu

mnogo pripomogel k zdravju. Da se ozdravi nepravilno mešanje krvi, treba je nekaj časa rabiti kako zdravilo, prirodno vodo itd., in na podlagi te skušnje upeljalo se je zdravljenje v toplicah in vodnih zdravilnicah itd. Ravno tako in sicer z izvrstnim vspehom, ne le samo gotovo, ampak bolje in koreniteje, kakor vsako zdravljenje v toplicah ozdravi **Wilhelm-ov kri čistilni čaj** (če se dalje časa rabi kot spomladansko, poletno, jesensko in zimsko zdravilo) vse bolezni, ki izvirajo iz **onečiščenja krvi.** Tako blaga se kaže ta tekočina za človeštvo, kakor so različne bolezni, ki izvirajo iz spridenja krvi. Zategadelj je, kjer okoliščine zaradi pomanjkanja časa ali pa sredstev ne dopuščajo obiskati kakih dvomljivih toplic, pri trganji po udih, pri vseh zastaranih, trajajočih boleznih (odprtih otročjih nogah, vedno gnoječih ranah), izpuščajih, vsakovrstnih mozoljih, grintah, hudih in nevarnih oteklinah, **Wilhelm-ov kri čistilni čaj** jedino in bližno zdravilo za vsacega, ki si hoče utrditi in ohraniti zdravje in življenje.

Pitje čaja v obliki ovretka zdravilnih zelišč kaže se kot polagoma raztapljajoče in urin goneče sredstvo za notranjo rabo, s čemer cel organizem telesa nekako prešine in v posameznih delih ustanovi normalno odločitev (ako se je kje motila). Zaradi tega je kri čistilni čaj posebno dobro zdravilo pri **boleznih na jetrih in vranici,** nadalje pri **zlati žili, zlatenici, zapiranji vode in slabem želodci** itd. Pa tudi bolezni sekundarne nature, kakor napenjanje, zabasanje, polucijo, moško slabost, ženski tok itd., škrofeljne itd. radikalno ozdravi **kri čistilni čaj.**

Da tako domače sredstvo, ki se tako zelo potrebuje, lahko zapelje k **sleparijі in ponarejanju,** se lahko razume, tedaj je treba kri čistilni čaj dobivati naravnost od izvora, namreč od **Frana Wilhelm-a, lekarja v Neunkirchen-u** pri Dunaji, ali pa pri spodaj navedenih zalogah.

Naposled je še omeniti, da jeden zavitek zadosti za osem dnij in da je vsakemu zavitku dodan navod, kako rabiti, v raznih jezikih. **Cena zavitku avst. velj. gld. 1.—.**

Brošura o zdravilnih vspehih zastonj in franko.

V Ljubljani: Peter Lassnik. V Postojini: Anton Lebar, lekar. V Škofji Loki: Karol Fabiani, lekar. V Kranji: Karol Šavnik, lekar. V Kostanjevici: Alojzij Gatsch. V Metliki: Fr. Wacha, lekar. V Rudolfovem: Dom. Rizzoli, lekar. (744—5)

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.